

KATOLIKUS HITTAN**I. RÉSZLETES VIZSGAKÖVETELMÉNYEK****KÖZÉPSZINT**

Témakörök/Kompetenciák	Követelmények
<p>I. Biblia ÓSZÖVETSÉG 1. Az Ószövetségi üdvtörténet a kezdetektől a próféták aranykoráig</p> <p>2. Ószövetségi üdvtörténet a próféták aranykorától a hellenista korig</p> <p>Alapvető ószövetségi bevezetéstudományi ismeretek</p> <p>Kompetenciák Szövegértelmezés</p> <p>Esetelemzés</p> <p>ÚJSZÖVETSÉG 3. Krisztus misztériuma az evangéliumok alapján 4. Az apostolok kora az Újszövetség fényében</p> <p>Alapvető újszövetségi bevezetéstudományi ismeretek</p> <p>Kompetenciák Szövegértelmezés</p> <p>Esetelemzés</p>	<p>Östörténet: a teremtés, Isten elgondolása a teremtett világról és az emberről; a bűnbeesés, a bűn következményei; az ósatyák istenélménye, meghívása, a nekik adott ígéret, a velük kötött szövetség.</p> <p>Mózes és a mózesi szövetség.</p> <p>A Dávidnak tett messiási ígéret.</p> <p>Illés, Amosz és Ozeás próféta. Izajás, a második Izajás, a harmadik Izajás. Jeremiás próféta.</p> <p>Ezékiel próféta. Dániel próféta.</p> <p>Az ószövetségi üdvtörténet fogalma, az ószövetségi kánon, irodalmi műfajok az Ószövetségben, az Ószövetség szövegtanúi és fordításai, a prófétafogalom és a prófétai irodalom jellemzése, a bölcsességi és a lírai irodalom, a zsoltárok fogalma és műfaja.</p> <p>Ószövetségi szöveg alapvető mondanivalójának, üzenetének értelmezése, kifejtése.</p> <p>A bibliai szövegek mondanivalójának aktualizálása a ma keresztényének életére. Véleményének indoklása, állásfoglalásának megalapozása.</p> <p>A gyermekségtörténetek értelmezése, Jézus tanítása, Jézus tettei (csodák), Jézus halála és feltámadása, a Szentlélek eljövetele.</p> <p>Az ősegyház élete, a misszió, az első apostoli zsinat. Péter apostol tanítása az Ap.Csel. és a Péter-levelek alapján. Pál apostol megtérése és missziós útjai. János és Jakab apostol tanítása a levelekben.</p> <p>Az Újszövetségi üdvtörténet fogalma, az újszövetségi kánon, irodalmi műfajok az újszövetségi Szentírásban, újszövetségi szövegtanúk és fordítások. Az evangéliumok keletkezéstörténete.</p> <p>Az Ap.Csel. keletkezéstörténete és műfajai. Péter apostol leveleinek keletkezéstörténete. Jakab és János apostol leveleinek keletkezéstörténete.</p> <p>Újszövetségi szöveg alapvető mondanivalójának, üzenetének értelmezése, kifejtése</p> <p>Az újszövetségi szövegek mondanivalójának aktualizálása a ma keresztényének életére. Véleményének indoklása, állásfoglalásának megalapozása.</p>

Témakörök/Kompetenciák	Követelmények
<p>II. Egyháztörténelem</p> <p>5. Az egyház ókora és középkora</p> <p>6. Az egyház újkora és legújabb kora</p> <p>Kompetenciák Szövegértelmezés Esetelemzés</p> <p>III. Dogmatika</p> <p>7. Ünnepeink liturgiája és dogmatikája (Krisztus megváltó tevékenysége, Mariológia) (A görög szertartású tanulók saját liturgikus hagyományuk alapján mutatják be a dogmatikai tanítást.)</p> <p>8. Az Eukarisztia és a szentségek (A görög szertartású tanulók saját liturgikus hagyományuk alapján mutatják be a dogmatikai tanítást.)</p>	<p>Az egyház történelmének kezdete, a keresztényüldözés kora. Egyetemes zsinatok az ókorban. A szerzetesség kialakulása a remetéktől Assiszi Szent Ferencig. A keleti (ortodox) egyház története. Szent István és az Árpád-házi szentek Jézus evangéliumának szolgálatában. Az egyház történelme mint üdvtörténet. Az egyházi állam fogalma. Egy egyházatya és/vagy az egyházmegye védőszentje életének és művének bemutatása. Két ó- vagy középkori pápa bemutatása. A reformáció értékeiben és negatívumaiban rejlő isteni üzenet: forradalom helyett belső megújulás. A Trentói Zsinat a megújulás szolgálatában. Jézus örömhírének hiteles hordozói (néhány kiemelkedő jelentőségi szent életútjának és művének bemutatása). Az egyház története a felvilágosodás korától az I. Vatikáni Zsinatig. A keleti (görög katolikus) rítus jellemzői. Korunk kihívásai és a II. Vatikáni Zsinat. A 20. század egy nagy pápájának bemutatása Az ökumenizmus törekvései a 20. században az ökumenizmusról szóló zsinati nyilatkozat alapján.</p> <p>Egyháztörténeti forrás és egyházi dokumentumok elemzése, értelmezése. Az egyháztörténeti események értelmezése és összevetése a mai kor problémáival. Az egyház mai helyzetének elemzése.</p> <p>A teremtés, a bűnbeesés és az ígélet dogmatikája - az Advent liturgiája. A megtestesülés dogmatikája (Karácsony). A megváltás és a halálon túli lét dogmatikája (Húsvéti ünnepkör). A Szentlélekről szóló dogmatikai tanítás (Pünkösöd). Az üdvtörténet, a misztérium, a liturgia és a misztériumokat értelmező dogmatika fogalma. A Mária-dogmák krisztológiai mondanivalója. A Lélek ajándékai - a karizmák. A szentmise liturgiája mint az üdvtörténet valamennyi misztériumának emlékezete és megjelenítője. A szentség fogalma. A kegyelem fogalma. A keresztség és a bérmlás szentségének liturgiája és dogmatikája. A kiengesztelődés és a betegek kenetének liturgiája és dogmatikája. A házasság és a papi rend szentségének liturgiája és dogmatikája. A legfontosabb liturgikus jelképek. A szentek tiszteletének dogmatikája. A szentelmények liturgiája és dogmatikája. Az imádság dogmatikája. A szentmisen kívüli igeliturgia dogmatikája.</p>

Témakörök/Kompetenciák	Követelmények
<p>Kompetenciák Esetelemzés</p> <p>IV. A keresztény erkölcsi élet 9. Az ember erkölcsi lény</p> <p>10. Az erkölcsi halál és az erkölcsi feltámadás</p> <p>Kompetenciák Esetelemzés</p> <p>V. Vallás - világvallások 11. A vallás és a Krisztus-esemény bizonyossága</p> <p>12. Az egyház és a kinyilatkoztatás</p>	<p>A keresztény életgyakorlat örömei, nehézségei. Állásfoglalás, a vélemény indoklása.</p> <p>Az ószövetségi ember üdvtapasztalata saját erkölcsi mivoltáról. Jézus tanítása az ember erkölcsi mivoltáról és feladatáról. Az ember erkölcsi mivolta az egyház tanításában. A törvény az ószövetségi üdvtörténetben. A Jézusban beteljesedett ószövetségi törvény. Az üdvtörténeti erkölccstan fogalma. A törvény fogalma és fajtái az erkölccsteológiában. A teológiai erények. A bűn és következménye az ó- és újszövetségi Szentírás alapján. A bűn következménye az egyház teológiai tanításában. Az erkölcsi feltámadás reménye az Ószövetségben, ténye és alapja az Újszövetségben. Az erkölcsi feltámadás az egyház tanításában és gyakorlatában. A születéssel kapcsolatos erkölcsi problémák. A szexualitással kapcsolatos erkölcsi problémák. A házassággal kapcsolatos erkölcsi problémák. A halállal kapcsolatos erkölcsi problémák.</p> <p>Erkölcsei kérdések, mai erkölcsi problémák elemzése, állásfoglalás, a vélemény indoklása.</p> <p>A vallás fogalma és lehetősége a katolikus egyház önértelmezésében. A kereszténység előtti keleti vallások: hinduizmus, buddhizmus. A kinyilatkoztatásból merítő vallások: zsidó vallás, iszlám. Jézus történetisége pogány és zsidó források alapján. Jézus feltámadásának igazolhatósága. A vallásfilozófia fogalma. Az üdvtörténet apológiájának fogalma. Isten létének bölcséleti bizonyítása. A vallásszabadságról szóló zsinati nyilatkozat ismertetése. A nem keresztény vallásokról szóló zsinati nyilatkozat ismertetése. Mai vallási áramlatok. Az egyház jézusi eredetének ténye és szükséges volta az újszövetségi iratok alapján. Az egyház négy ismertetőjegye (egy, szent, katolikus és apostoli) és szükséges volta. Az egyház fogalma a katolikus egyház önértelmezése alapján. Az egyház ószövetségi gyökerei. Az egyház és a pápa tévedhetetlenségének fogalma. A kinyilatkoztatás és a sugalmazás fogalma. A hit és a cselekvés összefüggése. A hit mint ésszerű engedelmesség.</p>

Témakörök/Kompetenciák	Követelmények
Kompetenciák Esetelemzés	A vallásos élet értékének, az egyházhűségnek bemutatása, értelmezése. A missziós tevékenység fontossága. Mások megértésének, tiszteletének, elfogadásának alapja a krisztusi szeretet. Állásfoglalás, a vélemény indoklása.

EMELT SZINT

Témakörök/Kompetenciák	Követelmények
I. Biblia ÓSZÖVETSÉG 1. Az Ószövetségi üdvtörténet a kezdetektől a próféták aranykoráig 2. Ószövetségi üdvtörténet a próféták aranykorától a hellenista korig Alapvető ószövetségi bevezetéstudományi ismeretek Kompetenciák Szövegértelmezés Esetelemzés ÚJSZÖVETSÉG 3. Krisztus misztériuma az evangéliumok alapján 4. Az apostolok kora az Újszövetség fényében Alapvető újszövetségi bevezetéstudományi ismeretek	Őstörténet: a teremtés, Isten elgondolása a teremtett világról és az emberről; a bűnbeesés, a bűn következményei; az ősatyák istenélménye, meghívása, a nekik adott ígéret, a velük kötött szövetség. Mózes és a mózesi szövetség. A Dávidnak tett messiási ígéret. Illés, Amosz és Ozeás próféta. Izajás, a második Izajás, a harmadik Izajás. Jeremiás próféta. Ezékiel próféta. Dániel próféta. Az ószövetségi üdvtörténet fogalma, az ószövetségi kánon, irodalmi műfajok az Ószövetségben, az Ószövetség szövegtanúi és fordításai, a prófétaság fogalma és a prófétai irodalom jellemzése, a bölcsességi és a lírai irodalom, a zsoltárok fogalma és műfaja. A mózesi könyvek keletkezéstörténete. A Tóra. Az épületes irodalom fogalma (Jónás, Tóbiás, Eszter, Judit könyve. A Makkabeus-könyvek történelemszemlélete. Ószövetségi szöveg alapvető mondanivalójának, üzenetének értelmezése, kifejtése. A bibliai szövegek mondanivalójának aktualizálása a ma keresztényének életére. Véleményének indoklása, állásfoglalásának megalapozása. A gyermekségtörténetek értelmezése, Jézus tanítása, Jézus tettei (csodák), Jézus halála és feltámadása, a Szentlélek eljövetele Az ősegyház élete, a misszió, az első apostoli zsinat. Péter apostol tanítása az Ap.Csel. és a Péter-levelek alapján. Pál apostol megtérése és missziós útjai. Pál apostol tanítása. János és Jakab apostol tanítása a leveleikben. Az Újszövetségi üdvtörténet fogalma, az újszövetségi kánon, irodalmi műfajok az újszövetségi Szentírásban, újszövetségi szövegtanúk és fordítások. Az evangéliumok keletkezéstörténete. Az Ap. Csel. keletkezéstörténete és műfajai Pál apostol Rómaiakhoz és Korintusiakhoz írt leveleinek keletkezéstörténete. Péter apostol leveleinek keletkezéstörténete. Jakab és János apostol leveleinek keletkezéstörténete. Az Apokalipszis keletkezéstörténete és műfaji kérdései.

Témakörök/Kompetenciák	Követelmények
<p>Kompetenciák Szövegértelmezés Esetelemzés</p> <p>II. Egyháztörténelem 5. Az egyház ókora és középkora 6. Az egyház újkora és legújabb kora</p> <p>Kompetenciák Szövegértelmezés Esetelemzés</p>	<p>Újszövetségi szöveg alapvető mondanivalójának, üzenetének értelmezése, kifejtése. Az újszövetségi szövegek mondanivalójának aktualizálása a ma keresztényének életére. Véleményének indoklása, állásfoglalásának megalapozása.</p> <p>Az egyház történelmének kezdete, a keresztényüldözés kora. Egyetemes zsinatok az ókorban. A szerzetesség kialakulása a remetéktől Assiszi Szent Ferencig. A keleti (ortodox) egyház történelme. Az egyházszakadás, keresztes hadjáratok, inkvizíció. A keleti (ortodox) egyház sajátosságainak bemutatása. Szent István és az Árpád-házi szentek Jézus evangéliumának szolgálatában. Az egyház történelme mint üdvtörténet. Az egyházi állam fogalma. Egy egyházatya és/vagy az egyházmegye védőszentje életének és művének bemutatása. Két ó- vagy középkori pápa bemutatása. A skolasztika és a misztika fogalma. A reformáció értékeiben és negatívumaiban rejlő isteni üzenet: forradalom helyett belső megújulás. A Trentói Zsinat a megújulás szolgálatában. Jézus örömhírének hiteles hordozói (néhány kiemelkedő jelentőségű szent életútjának és művének bemutatása). Az egyház története a felvilágosodás korától az I. Vatikáni Zsinatig. A keleti (görög katolikus) rítus jellemzői. A 19. vagy a 20. század egy jelentős szentjének bemutatása. Az újkori missziók jelentősége az egyház életében. A szociális enciklikák jelentősége. Korunk kihívásai és a II. Vatikáni Zsinat. A 20. század egy nagy pápájának bemutatása Az ökumenizmus törekvései a 20. században az ökumenizmusról szóló zsinati nyilatkozat alapján.</p> <p>Egyháztörténeti forrás és egyházi dokumentumok elemzése, értelmezése. Az egyháztörténeti események értelmezése és összevetése a mai kor problémáival. Az egyház mai helyzetének elemzése. Az egyház megoldási kísérletei a szociális problémákra.</p>

Témakörök/Kompetenciák	Követelmények
<p>III. Dogmatika</p> <p>7. Ünnepeink liturgiája és dogmatikája (Krisztus megváltó tevékenysége, Mariológia) (A görög szertartású tanulók saját liturgikus hagyományuk alapján mutatják be a dogmatikai tanítást.)</p> <p>8. Az Eukarisztia és a szentségek (A görög szertartású tanulók saját liturgikus hagyományuk alapján mutatják be a dogmatikai tanítást.)</p> <p>Kompetenciák</p> <p>Esetelemzés</p> <p>IV. A keresztyén erkölcsi élet</p> <p>9. Az ember erkölcsi lény</p> <p>10. Az erkölcsi halál és az erkölcsi feltámadás</p>	<p>A teremtés, a bűnbeesés és az ígélet dogmatikája - az Advent liturgiája.</p> <p>A megtestesülés dogmatikája (Karácsony).</p> <p>A megváltás és a halálón túli lét dogmatikája (Húsvéti ünnepkör).</p> <p>A Szentlélekről szóló dogmatika tanítás (Pünkösd).</p> <p>Az üdvtörténet, a misztérium, a liturgia és a misztériumokat értelmező dogmatika fogalma.</p> <p>A Mária-dogmák krisztológiai mondanivalója.</p> <p>A Lélek ajándékai - a karizmák.</p> <p>A Szentháromság ünnepe - a Szentháromság dogmatikája.</p> <p>A szentmise liturgiája mint az üdvtörténet valamennyi misztériumának emlékezetek és megjelenítője.</p> <p>A szentség fogalma. A kegyelem fogalma.</p> <p>A keresztség és a bérmlás szentségének liturgiája és dogmatikája.</p> <p>A kiengesztelődés és a betegek kenetének liturgiája és dogmatikája.</p> <p>A házasság és a papi rend szentségének liturgiája és dogmatikája.</p> <p>A legfontosabb liturgikus jelképek.</p> <p>A szentek tiszteletének dogmatikája.</p> <p>A szentelmények liturgiája és dogmatikája.</p> <p>Az imádság dogmatikája.</p> <p>A szentmisén kívüli igeliturgia dogmatikája.</p> <p>A teremtés és az evolúció összeegyeztethetőségének kérdése.</p> <p>A keresztyén életgyakorlat örömei, nehézségei. A tudomány és a vallás kapcsolata. Állásfoglalás, a vélemény indoklása.</p> <p>Az ószövetségi ember üdvtapasztalata saját erkölcsi mivoltáról.</p> <p>Jézus tanítása az ember erkölcsi mivoltáról és feladatáról.</p> <p>Az ember erkölcsi mivolta az egyház tanításában.</p> <p>A törvény az ószövetségi üdvtörténetben.</p> <p>A Jézusban beteljesedett ószövetségi törvény.</p> <p>Az üdvtörténeti erkölccstan fogalma.</p> <p>A törvény fogalma és fajtái az erkölccsteológiában.</p> <p>A teológiai erények.</p> <p>Az egyházi törvénykönyv mint az erkölcsös élet útmutatója.</p> <p>A bűn és következménye az ó- és újszövetségi Szentírás alapján.</p> <p>A bűn következménye az egyház teológiai tanításában.</p> <p>Az erkölcsi feltámadás reménye az Ószövetségben, ténye és alapja az Újszövetségben.</p> <p>Az erkölcsi feltámadás az egyház tanításában és gyakorlatában.</p> <p>Úton a belső ember feltámadása felé az Ószövetség tapasztalata, az Újszövetség és az egyház tanítása alapján.</p> <p>A születéssel kapcsolatos erkölcsi problémák.</p> <p>A szexualitással kapcsolatos erkölcsi problémák.</p> <p>A házassággal kapcsolatos erkölcsi problémák.</p> <p>A halállal kapcsolatos erkölcsi problémák.</p> <p>A társadalmi léttel kapcsolatos erkölcsi problémák.</p>

Témakörök/Kompetenciák	Követelmények
<p>Kompetenciák Esetelemzés</p> <p>V. Vallás - világvallások 11. A vallás és a Krisztus-esemény bizonyossága</p> <p>12. Az egyház és a kinyilatkoztatás</p> <p>Kompetenciák Esetelemzés</p>	<p>Erkölcsei kérdések, mai erkölcsi problémák elemzése, állásfoglalás, a vélemény indoklása.</p> <p>A vallás fogalma és lehetősége a katolikus egyház önértelmezésében. A kereszténység előtti keleti vallások: hinduizmus, buddhizmus, konfucianizmus, taoizmus, sintoizmus. A kinyilatkoztatásból merítő vallások: zsidó vallás, iszlám. Jézus történetisége pogány és zsidó források alapján. A Krisztus-esemény történetileg igazolható oldala az újszövetségi könyvek alapján. Jézus feltámadásának igazolhatósága. A vallásfilozófia fogalma. Az üdvtörténet apológiájának fogalma. Isten létének bölcséleti bizonyítása. A vallásszabadságról szóló zsinati nyilatkozat ismertetése. A nem keresztény vallásokról szóló zsinati nyilatkozat ismertetése. Mai vallási áramlatok. Alternatív vallási mozgalmak, ezek kialakulásának lehetséges okai. Az egyház jézusi eredetének ténye és szükséges volta az új szövetségi iratok alapján. Az egyház négy ismertetőjegye (egy, szent, katolikus és apostoli) és szükséges volta. Az egyház fogalma a katolikus egyház önértelmezése alapján. Az ószövetségi kinyilatkoztatás ténye. Az egyház ószövetségi gyökerei. Jézus mint a hitet eredményező és feltételező kinyilatkoztatás. Az egyház és a pápa tévedhetetlenségének fogalma. A kinyilatkoztatás és a sugalmazás fogalma. A hit és a cselekvés összefüggése. A hit mint ésszerű engedelmesség.</p> <p>A vallásos élet értékének, az egyházhűségnek bemutatása, értelmezése. A missziós tevékenység fontossága. Különbégtétel ökümené és szinkretizmus között. Mások megértésének, tiszteletének, elfogadásának alapja a krisztusi szeretet. Állásfoglalás, a vélemény indoklása.</p>